

„Noi, secuii și prietenii noștri români”. Conviețuirea inter-etnică în România

Alex PĂTRAȘCU

Sala Mică a Palatului Culturii din Târgu Mureș a găzduit miercuri, 27 martie, prezentarea volumului intitulat „Noi, secuii și prietenii noștri români. Interviu și mărturii ale conviețuirii”, publicat la sfârșitul anului 2018. Cartea este o colecție de interviuri cu peste 20 de persoane, realizate de Márton Simó, care dorește să prezinte mărturii ale conviețuirii româno-secuiești din România, volumul fiind editat atât în limba maghiară cât și în limba română.

Autorul volumului Márton Simó

Un volum curajos. „Noi, secuii și prietenii noștri români”.

Cartea, de altfel, își propune să spună povestea unor români care au crescut alături de co-naționali lor de altă etnie sau care chiar fac parte din familii mixte și care nu au prejudecii față de secui. Evenimentul a fost organizat de Grupul Secuimea Vie, în parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita și a fost moderat de scriitorul și ziaristul Nagy Miklós Kund, acesta fiind al patrulea eveniment de prezentare a cărții, fiind precedat de evenimente similare în Odorheul Secuiesc, Miercurea Ciuc și Budapesta.

„Nu este o carte obișnuită”

În deschiderea evenimentului, ziaristul Nagy Miklós Kund afirmă despre acest volum că este unul atipic,

în special datorită problematicii pe care o abordează, una controversată.

„Nu este o carte obișnuită. Este o problemă care se discută într-un cadru mai larg. Acest volum care apare în două variante, în maghiară și în română, prezintă o serie de oameni care au fost deschiși spre a discuta despre această tematică. Această tematică este, totuși, destul de sensibilă. Depinde cine discută, cine vorbește despre problema românilor și maghiarilor, despre problemele conviețuirii. Domnul Márton Simó a reușit să realizeze niște interviuri prin intermediul internetului sau să prezinte două personalități care nu mai sunt în viață, români sau persoane provenite din familii mixte, care vorbesc despre această problemă pusă pe tapet în centenarul Marii Uniri, când știm că și atunci au fost probleme de neînțelegere”, a afirmat Nagy Miklós Kund.

Istoria văzută dintr-un alt unghi

Pentru românii de pretutindeni, anul 2018 a fost un an care a marcat 100 de ani de la realizarea Marii Uniri a României. Prilej, desigur, de sărbătoare și ovație pentru toți cetățenii. Dar foarte ușor se uită că o poveste, orice fel de poveste ar fi, are mai multe variante, depinzând de persoana martor sau persoana care o relatează. Autorul volumului „Noi, secuii și prietenii noștri români”, a subliniat acest punct de vedere la începutul discursului său.

„Anul trecut m-am gândit că ar trebui să sărbătorim, să ne amintim de centenarul Marii Uniri. Noi, maghiarii din România, secuii, din motive cunoscute nu putem participa sincer în acest eveniment, atât de important pentru români. Nu ne putem atașa

festivităților. Suntem fără entuziasm, fără euforia acestei comemorări, căci formarea României Mari nu a contribuit la îmbunătățirea soartei noastre. De fapt, am ajuns să fim cetățeni de rangul al doilea, ne-am trezit într-o altă țară, fără să fim întrebați, fiind chiar și astăzi încadrați în Națiunea Română”, a expus Márton Simó.

Oameni simpli și celebri

Cele peste 20 de interviuri au fost realizate, în limba română, cu oameni din diferite clase sociale, meserii sau din zone geografice diferite. Printre intervieuați se numără profesori, preoți, artiști, ziariști, ingineri, preoți, din Ardeal, dar și din Moldova sau Țara Românească. Cu toate că printre paginile cărții sunt persoane renumite, precum profesorul și omul de cultură Lucian Boia sau precum Roxana Tudor, care a devenit cunoscută în presa românească pentru dragostea pe care o are față de cultura maghiară, majoritatea nu sunt oameni care fac parte din viața publică.

„Cine sunt acești oameni? A fost vorba despre profesorul Lucian Boia, despre Roxana Tudor, Popa Ioan Ilarie, profesor de istorie la Odorheul Secuiesc. A ajuns de la mijlocul anilor 80 la Liceul Agricol din oraș. A predat istorie. De la început a predat în limba maghiară. Chiar și în perioada cearșistă știa că elevii de acolo nu vorbesc bine limba română”, a exemplificat autorul.

Volumul în limba română a fost publicat la editura Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Harghita, cu sprijinul Consiliului Județean Harghita.

AMBASADORII ROMÂNIEI ÎN ITALIA

„Prin Erasmus+, punți către o Europă mai unită, competențe pentru un viitor mai bun”, cu această premisă, în perioada 12. 03 - 18. 03.2019, șapte elevi ai Școlii Gimnaziale „Friedrich Schiller” au participat la prima activitate transnațională de predare/ formare/ învățare (C1) din cadrul proiectului de parteneriat strategic între școli Erasmus+, „European values are all right”, proiect realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene, prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDFP), desfășurată la Institutul „Maria Immacolata” din Roma, Italia.

Elevii Școlii Gimnaziale „Friedrich Schiller”, Tg- Mureș, selectați pentru această mobilitate, au fost: Nașca Luca (cls a VI-a A), Nagy Mark (cls a VI-a B), Abran David (cls a VI-a B), Ruja Alexia (cls a VII-a A), Boroș Claudiu (cls a VIII-a A), Melca Manuela (cls a VIII-a A), și Stoica Andreea (cls a VIII-a A), însoțiți de doamnele profesoare Bendriș Dana (coordonatoarea proiectului) și Gaga Larisa (membră a echipei de proiect). Împreună cu ei s-au reunit

elevi din țările partenere: Turcia, Grecia și țara gazdă, Italia. Obiectivele proiectului propun încurajarea a cât mai multor persoane să descopere și să aprecieze patrimoniul cultural al Europei, consolidarea sentimentul de apartenență la un spațiu european comun, prin explorare și reanalizarea valorilor europene de bază moștenite din creștinism, comparate cu cele promovate de religia musulmană și asimilarea unui set de valori propriu de către tineri și practicarea acestora ca adult.

Activitățile derulate pe parcursul mobilității au urmărit atingerea mai multor obiective, cum ar fi conștientizarea importanței moștenirii culturale europene, promovare valorilor democratice, morale și umaniste, îmbunătățirea unor competențe cheie ale tinerilor, stabilirea unor conexiuni între participanți, și dezvoltarea competențelor de comunicare într-o limbă străină. Tematicile abordate pe parcursul mobilității au surprins aspecte cu privire la solidaritate și incluziune socială, diversitate culturală, etică, drepturile omului, cultura și istoria Italiei, dimensiunea cul-

turală a alterității în general. Vizite la Vatican, la Panteon și la Biserica St. Clement, la Forumul Roman, la Colosseum au fost puncte de plecare pentru explorarea contribuției aduse de religia romano-catolică și în special de cea catolică culturii italiene și moștenirii culturale europene.

A fi parte într-o mobilitate Erasmus este o oportunitate în care este esențial să fii deschis la cât mai multe experiențe. Activitățile de învățare, workshop-urile, excursiile și vizitele au fost atent alese și proiectate pentru a îmbina armonios munca, cunoașterea și relaxarea. Starea de bine permanentă a elevilor și a cadrelor didactice implicate în realizarea activităților a fost confirmarea succesului acestei mobilități.

**Prof. Gaga Larisa Maria,
Școala Gimnazială „Friedrich Schiller”**

